

vilde det ganske sikkert ikke træffe mig overraskende, jeg vilde da kun blive mindet om, at saa galt havde jeg set før. Nu gaar jeg ud fra, at det er det ærede Medlems Spøg, og at han her kun har talt paa sine egne Vegne, fordi han vilde udtale sig med sin sædvanlige Behagelighed over for mig, men hvad der saaledes kommer frém i Spøg, kan sommetider blive til Alvor, og skulde det ske, er jeg belavet paa det.

Kun en enkelt Bemærkning skal jeg endnu gøre. Naar man endelig vil behandle Spørgsmaalene, saaledes som man har paabegyndt, vilde jeg have ønsket, at man havde standset Toldloven ved en Dagsorden, hvori man havde udtalt — som Forholdet er — at da det nu ikke fremgaar med paavisselig Klarhed, hvorledes dette Tings Flertals Mening er om Toldloven, gaar man over til den næste Sag paa Dagsordenen.

J. C. Christensen: Der er i disse Dage af Modstanderne af den foreslaaede Dagsorden fremsat en hel Række Paastande, uden at dog Beviserne ere fulgte med. Jeg har begæret Ordet for navnlig at tale om et Par af disse Paastande. Jeg skal imidlertid, forinden jeg gaar over til de Paastande, jeg vil tale om som Eks-empler paa, hvad der er fremsat imod os, nævne en enkelt, som jeg ikke har til Hensigt at opholde mig videre ved, nemlig den, at nu er Venstrereformpartiet gaaet over til Beskyttelsen, nu ere vi blevne Beskyttelsesmænd, medens vi tidligere have været Frihandelsmænd. En saadan Paastand, som er greben lige ud af Luften, er jo uholdbar, alene set fra et psykologisk Standpunkt. En Frihandelsmand har jo erhvervet denne Anskuelse ikke alene ved rent økonomisk at iagttage Skattevæsenet her i Landet, men ved i det hele taget at se paa, hvorledes Livet udvikler sig under en Statsstyrelse, hvor Frihandelsteoriene raade, og under en Statsstyrelse, hvor Beskyttelsesteoriene raade, kort sagt, en Frihandelsteori er en Livsanskuelse, som det enkelte Menneske paa ingen Maade skifter i Løbet af en Dag. Man har je set Folk skifte Livsanskuelse, men der skal lang Tid til. Det gaar ikke saaledes, at man skifter Livsanskuelse, som man skifter Frakke. Enkelte Mennesker kunne gøre det politisk, saa at de endog kunne sætte deres politiske Frakke paa Assistenthuset og faa noget til Laans paa den (*Alberti*: Hvor meget mon?). Ja, det ved jeg ikke, jeg har aldrig været i det Tilfælde. Det kan ske i Politik, det hører man, men med

Livsanskuelser gaar det ikke saaledes. Og gaar det ikke saaledes med Livsanskuelser for et enkelt Menneske, gaar det langt mindre for et Parti. Et Parti er ikke saaledes beskaffent, at det uden videre kan vende sig paa et Bræt, som en enkelt Mand kan det. Derfor maa man, naar man ser rent menneskeligt, rent psykologisk paa Sagen, sige sig selv, at denne Paastand er ikke alene ubeviselig, men ogsaa ganske urimelig og ufornuftig, og jeg skal ikke tale videre derom.

En anden Paastand, der har været fremsat i disse Dage, er den, at Venstre ved den Optræden, som vi nu foreslaa, egentlig skulde være i Færd med at begaa et Brud paa Tro og Love. Denne Paastand har været fremsat af flere i denne Sal. Jeg tror, at den første, der fremsatte den, om ikke just med disse Ord, saa dog med samme Mening, var det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard). Den næste, der fremsatte den, var det ærede Medlem for Sorø Amts 3dje Valgkreds (Køedt), den tredje var Finansministeren, og da jeg gik hjem fra det første Møde, vi havde om denne Sag, efter at have hørt den fremsat af de to ærede Medlemmer, jeg har nævnt, læste jeg den i „Nationaltidende“, som jeg købte paa Vejen hjem, med næsten de samme Ord, som de, hvormed den var fremsat af det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard). Det ærede Medlem kunde for den Sags Skyld godt have været Forfatter til den Artikel, der staar i „Nationaltidende“ i Mandags. Men om end Paastanden fremsættes saaledes fra disse ærede Herrer og fra Højrepressen, der i dette Spørgsmaal følger de moderate her, som om det var deres egen Presse, er den ikke desto mindre ganske uholdbar, ganske urigtig. Venstre har ikke nogen Tid stillet en Brændevinsskat i Udsigt her sammen med disse Skattelove — ikke nogen Tid, vi have hverken gjort det offentlig eller i vort Parti, og ingen har i saa Henseende kunnet føle sig skuffet. Naar ikke desto mindre det Sagn har gaaet mellem de moderate og Højre, at der kom nok en Brændevinsskat alligevel, er det noget, de Herrer have bildt sig selv ind. Vi have hørt fra forskellige Sider: Det lykkes nok, det gaar nok, der er flere og flere i Reformpartiet, som ere Tilhængere af en lille Brændevinsskat, en lille, moderat Brændevinsskat. Netop fordi de Herrer have vugget sig ind i Illusioner paa det Punkt, er det, at de, naar de vaagne af den Drøm, føle sig fyldte med Bitterhed